

7/2017. (V. 23.) számú kancellári utasítás¹

**AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁRÓL**

---

¹ Hatályon kívül helyezte a 2/2024. (II. 15.) számú kancellári utasítás. Hatályon kívül: 2024. II. 20. napjától.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az értékelési szabályzat célja, tartalma

1.1. Az értékelési szabályzat célja

1.2. Az értékelési szabályzat tartalma

2. Az eszközök és források értékelésének általános szabályai

3. Az eszközök és források értékelésének részletes szabályai

3.1. Az eszközök értékelése

3.1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

3.1.2. Egyes eszközcsoportok bekerülési értéke

- a) Immateriális javak bekerülési értéke
- b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke
- c) Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke
- d) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési értéke
- e) Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke
- f) Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke
- g) Részesedések bekerülési értéke
- h) A vásárolt készletek bekerülési értéke
- i) A pénzeszközök bekerülési értéke
- j) A követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke
- k) Az előzetesen felszámított általános forgalmi adó
- l) Az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások
- m) Aktív időbeli elhatárolások
- n) Saját tőke
- o) Kötelezettségek
- p) Kötelezettségjellegű sajátos elszámolások
- q) Passzív időbeli elhatárolások

r) Követelések értékelése

3.2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének elszámolása

3.2.1. Az eszközök értékcsökkenése

3.2.1.1. Terv szerinti értékcsökkenés

3.2.1.2. Terven felüli értékcsökkenés

3.2.2. Értékvesztés elszámolása

3.2.2.1. Egyes eszközcsoportok értékvesztésének elszámolási szabályai

3.2.2.2. Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai

3.2.2.3. Az egyszerűsített értékelés szerinti értékvesztés elszámolásának szabályai

3.2.2.4. A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai

3.2.2.5. A kis összegű követelések év végi meghatározásának elvei, dokumentálásának szabályai

3.2.3. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

3.2.4. Tulajdonosi joggyakorló szervezetnek a vagyonkezelésbe kapott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

3.3. Értékhelyesbítés

4. Záró rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 13/A. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra is figyelemmel, a Szervezeti és Működési Szabályzat I. kötetet 5. sz. mellékletét képező Gazdálkodási és Vagyongazdálkodási Szabályzat 73. § (5) bekezdés k) pontjában kapott felhatalmazás alapján az Eötvös Loránd Tudományegyetem eszközök és források értékelésének szabályzatát a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 14. § (5) bekezdés b) pontjában, az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet 50. § (2) bekezdésében foglaltak, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek rendelkezéseire figyelemmel az alábbiak szerint határozom meg.

1. Az értékelési szabályzat célja, tartalma

1.1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az Eötvös Loránd Tudományegyetem (a továbbiakban: Egyetem) rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljenek – az Egyetem azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) felhatalmazása alapján az Egyetem számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az Egyetemen belüli értékelési módszereknek minden érintett az Egyetemen közalkalmazotti vagy egyéb munkavégzésére irányuló jogviszonyban álló személy számára egyértelműnek kell lennie,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az Egyetem könyvvizelési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

A szabályzat hatálya kiterjed az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzat I. kötetét képező Szervezeti és Működési Rendjében (a továbbiakban: SZMR), valamint az SZMR 1. mellékletében meghatározott valamennyi szervezeti egységére.

1.2. Az értékelési szabályzat tartalma

A szabályzat a Szt. és az Áhsz., valamint az Egyetem számviteli politikájának előírásait figyelembe véve a következő tárgykörökhöz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

Általános értékelési szabályok

Az eszközök értékelése

Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke

Immateriális javak értékelése

- Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
- Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
- A készletek értékelése
- Követelések értékelése
  - Vevők értékelése
  - Egyéb követelések értékelése
  - Külföldi pénzügyi értékre szóló követelések értékelése
- Pénzeszközök értékelése
  - Forintban lévő pénzeszközök értékelése
  - Devizás pénzeszközök értékelése
- Források értékelése
  - Saját tőke értékelése
    - Nemzeti vagyoni induláskori értéke
    - Nemzeti vagyoni változásai
    - Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai
    - Felhalmozott eredmény
    - Mérleg szerinti eredmény
  - Kötelezettségek értékelése
    - Költségvetési évből esedékes kötelezettségek
    - Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek

2. Az eszközök és források értékelésének általános szabályai

[Szt. 46. §

„46. § (1) Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

(2) Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

(3) Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és - a törvényben szabályozott esetek kivételével - egyenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerezett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható.

(4) A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni - az 52-56. §-ban foglaltak alapján - minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált. Az 53-56. §-ok alkalmazásában tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbsége, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbséget tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.”

Szt. 51. §

„51. § (1) Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,

b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá

c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók (együttesen: közvetlen önköltség).

(2) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek

a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,

b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá

c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók (együttesen: közvetlen önköltség).

(3) Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

(4) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.”

Szt. 57. § (2) bekezdés:

„57. § (1) A befektetett eszközöket, a forgóeszközöket - a 60-62. §-ban foglaltak figyelembevételével - a 47-51. § szerinti bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az 52-56. § szerint alkalmazott leírásokkal, növelve azt a (2) bekezdés szerinti visszairás összegével.

(2) Amennyiben az 53-56. § szerint alkalmazott leírások miatt az (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az 53-56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszairás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszairását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.”

Szt. 60. § (4)-(6) bekezdés:

„60. § (4) A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (a továbbiakban együtt: külföldi pénzürtékre szóló eszköz), illetve kötelezettség (1)-(2) bekezdés szerinti forintértékének meghatározásakor a valutát, a devizát - a választott - hitelintézet által meghirdetett devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán, vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(5) A (4) bekezdésben előírt devizaárfolyam használatától el kell térni, ha a hitelintézet, a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által nem jegyzett valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán - ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján -, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

(5a) Azon gazdasági események esetén, amelyeknél az ellenérték külföldi pénzürtékben kerül meghatározásra, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, illetve kötelezettség forintértékének meghatározása során - a vállalkozó számviteli politikában rögzített döntése alapján - alkalmazható az általános forgalmi adóról szóló törvénynek az adóalap forintban történő megállapítására vonatkozó előírásai szerinti árfolyam is.

(6) A külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek forintra történő átszámításánál a devizavételi és devizaeladási árfolyam átlaga helyett valamennyi külföldi pénzürtékre szóló eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is, ha a (4) bekezdés szerinti értékeléstől történő eltérésnek az eszközökre-forrásokra, illetve az eredményre gyakorolt hatása jelentős és emiatt a megbízható és valós összkép követelménye a (4) bekezdés szerint történő értékelés mellett nem teljesülne.”]

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politika 3.1. pontjában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valóság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell a szöveges költségvetési beszámolóban.

Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, az Szt. 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként kell értékelni az Szt. 46. § (3)-(4) bekezdésében és az eszközök és források leltározási szabályzatában foglalt rendelkezések szerint.

A leltározási tevékenység az eszközök és források év végi értékelését megelőző munkafolyamat. A leltározás során elkészített és ellenőrzött dokumentáció képezi az év végi értékelés alapját. Az év végi értékelést követően kerülhet sor a mérleg tételeit alátámasztó leltárak elkészítésére.

Egyedenkénti értékelésnek minősül az eltérő időpontokban beszerzett, többnyire csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési áron, valamint a FIFO módszerrel² történő értékelés is.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Saját termelésű eszközök, készletek értékelése a mérlegben előállítási költségen, azaz közvetlen önköltségen (utókalkuláció alapján) történik. Becsült adatok a kalkulációban nem szerepeltethetők, minden adatnak megbízható forrásból kell származnia és kalkuláció egyes lépéseit dokumentálni kell.

Az utókalkulációra vonatkozó részletes szabályokat, az alkalmazandó nyomtatványokat az önköltségszámítási szabályzat tartalmazza.

Közvetlen önköltség a Szt. 51. §-a alapján kerül megállapításra.

Az eszköz előállítása során felmerült költségként kell figyelembe venni:

- a közvetlen anyagköltséget,
- a közvetlen személyi juttatások és járulékai, a szociális hozzájárulási adó költségeit,
- az egyéb közvetlen költségeket (pld. szállítás, rakodás, stb.),
- az eszköz (termék) előállítása érdekében vásárolt szolgáltatások költségeit.

Továbbá az adott eszközzel közvetlen kapcsolatba hozható, az előállításhoz kapcsolódó általános költségek arányos összege, amely az adott eszközre (termékre) megfelelő mutatók segítségével ráosztható. Ilyen pld. gépköltségek (gépóra arányában), előállítás során használt eszközök értékcsökkenési leírás használat alapján mutatószám szerint felosztható része, valamint az egyéb kisegítő egységek általános költségei (személyi juttatások arányában felosztva).

A saját előállítású szellemi termékeket csak akkor szabad immateriális javakként nyilvántartásba venni, ha az Egyetem tevékenységét tartósan, legalább egy éven túl szolgálja. Amennyiben a szellemi termék bevételszerzés érdekében kerül előállításra, akkor saját termelésű készletként kell a mérlegben kimutatni, szintén közvetlen önköltségen.

A forgalmi, piaci érték meghatározásának módszere:

- Új eszközöknél az azonos vagy hasonló rendeltetésszerű, használati értékű, minőségű és árfekvésű eszköz katalógusokban, árlistákban szereplő, illetve a bolti ára. Amennyiben jelentős eltérés tapasztalható az egyes forgalmazók által alkalmazott árak között, ezek átlagát kell forgalmi értéknek tekinteni. Előzőek hiányában forgalmi érték a jogosítvánnyal rendelkező vagyoneértékelő által meghatározott érték, ha az eszköz egyedi értéke, vagy mennyisége jelentős nagyságrendű. Jelentős a nagyságrend, ha az

---

² FIFO módszer: elsőként bevételezett eszköz, elsőként kiadva.

eszköz egyedi értéke vagy az eszközök összértéke várhatóan eléri az 5 millió forintot. Ezen értékhatár alatt forgalmi érték a becsült érték.

- Használt eszközöknél a használtcikk kereskedők által alkalmazott eladási ár, ennek hiányában a vagyoneértékelő által meghatározott vagy a becsült érték, az új eszközöknél említett feltételekkel.

Az Egyetemen a mérlegtételek értékelésének általános szabályaira az Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

Az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, készleteket csoportosan kell nyilvántartani.

A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha az MNB által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, vagy ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

Az Egyetem értékhelyesbítést nem alkalmaz.

3. Az eszközök és források értékelésének részletes szabályai

3.1. Az eszközök értékelése

3.1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

[Szt. 47. § (9) bekezdés

„47. § (9) A bekerülési (beszerzési) érték részét képező - az (1)-(2) és a (4)-(8) bekezdésben felsorolt - tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.”

Szt. 48. § (7) bekezdés

„48. § (7) Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.”

Áhsz. 20. § (3) – (4) bekezdés

„20. § (3) A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(4) Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.”]

A befektetett eszközöket, a forgóeszközöket a bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az alkalmazott leírásokkal (értékcsökkenés, értékvesztés) és növelve a visszairás összegével. Amennyiben az üzleti év mérlegfordulónapján az egyedi eszköz piaci értéke alacsonyabb a könyv szerinti értékénél, akkor a különbözetet terven felüli értékcsökkenésként, vagy értékvesztésként kell elszámolni.

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára a Szt. 47. § (9) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása

során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekintni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1 %-át, de legalább a 100.000 forintot.

Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege.

A bekerülési (beszerzési) érték:

- az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt nettó vételárat, továbbá
- az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült:
  - szállítási és rakodási,
  - alapozási, szerelési, üzembe helyezési,
  - közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén a Szt. 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét),
- a vámterheket foglalja magában.

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része:

- az előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá
- a befektetett eszközök esetében a közbeszerzési díj sem.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési (beszerzési) értékébe be kell számítani. Az újraépítés költsége az újraépített eszköz bekerülési (beszerzési) értékének minősül.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

A tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával,

élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén az Szt. 51. §-a szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét is).

A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka, illetve saját vállalkozásban végzett megvalósítása esetén a felmerült és a tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek értékét **nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.**

A karbantartás (fenntartás), felújítás, illetve beruházás minősítését a műszaki ismérvek alapján, a helyszínen kell elvégezni már a munkák tervezésekor, majd a feladat elvégzése során, valamint a munka végeztével. A műszaki tevékenység mindegyik szakaszában készülnek dokumentumok, amik a munkák minősítésének utólagos felülvizsgálatát segítik, amiket a pénzügyi-számviteli munkakörrel rendelkező közalkalmazottak a számviteli nyilvántartások alapjául felhasználnak. Ilyenek az adott munkához kapcsolódó költségvetés, felmérési napló, teljesítési jegyzőkönyv, szállítólevél, valamint a számla, melyek az elvégzett munkát dokumentálják.

A munkákat soha nem szabad a ráfordítás nagysága alapján megítélni, hanem minden esetben a műszaki tartalom szerint kell minősíteni és, ha új eszközt nem eredményez az elvégzett munka, akkor a meglévő eszközhöz való kapcsolódás szerint kell a helyszínen, a valós műszaki tartalmat ismerő személy részéről a besorolást (karbantartás, beruházás, felújítás) elvégezni.

Gazdasági társaság alapításakor, tőkeemeléskor a jegyzett tőke fedezeteként, továbbá a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulásként átvett (kapott) eszköz létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban meghatározott értéke bekerülési (beszerzési) értéknek minősül. Átalakulás esetén a létesítő okiratban meghatározott értéknek az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében szereplő értéket kell tekinteni.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték (vételár), cégvásárláskor - üzleti vagy cégérték, illetve negatív üzleti vagy cégérték kimutatása esetén - az üzleti vagy cégértékkel csökkentett, a negatív üzleti vagy cégértékkel növelt ellenérték (vételár).

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a **jegyzett tőke leszállításakor** (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság **jogutód nélküli megszűnése esetén** a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) **átvett** eszköz, illetve **az ajándékként, hagyatékként** kapott eszköz, továbbá **a többletként fellelt** (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) **eszköz bekerülési (beszerzési) értéke** - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

Saját előállítás esetén közvetlen önköltségen történik az értékelés.

A vagyonkezelésbe vett eszközök - ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - **bekerülési értéke** a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére - az Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.

3.1.2. Egyes eszközcsoportok bekerülési értéke

[Szt. 51. §

„51. § (1) Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek
a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók
(együttesen: közvetlen önköltség).

(2) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek

a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,
b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá
c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók
(együttesen: közvetlen önköltség).

(3) Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezni] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

(4) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.”]

a) Immateriális javak bekerülési értéke

A vásárolt immateriális javak bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott – Áhsz. 16. § (1) bekezdés szerinti - vételára.

A saját előállítású immateriális javak bekerülési értéke az Szt. 51. §-a, valamint az Áhsz. 16. § (2) bekezdése alapján megállapított közvetlen önköltség.

b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke

[Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pont

„3. § (4) 8. felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak; felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli; a tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti; nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától;”

Szt. 49. § (3)-(4), (6) és (7) bekezdése

49. § [...]

(3) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a vásárláskor a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vételár).

(4) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

[...]

(6) Gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti - saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti saját tőke összege).

(7) Gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti - saját tőke összege.”

Áhsz. 16. § (1)-(3) bekezdés

„Áhsz. 16. § (1) A vásárolt immateriális javak bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

(2) A saját előállítású immateriális javak bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

(3) A vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.”]

Az Áhsz. 16. § (3) bekezdés alapján a vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységet az Egyetem nem végez.

Az idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.

A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett, az Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pontja szerinti felújítási munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettség-vállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges – és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett – tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési értéke – függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában jelenik meg – a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékének részét képezi.

A tárgyi eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartalmának növelésével összefüggő tevékenységek, valamint az elhasználódott tárgyi eszközök eredeti állagának helyreállítását szolgáló felújítási munkák ellenértékét (saját vállalkozásban történő megvalósítás esetén az aktivált önköltséget).

A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munkák során felmerült költségeket nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.

c) Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

d) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési értéke

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

e) Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá (a nem adminisztrációs hibából származó) többletként fellelt eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

f) Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke

A vagyonkezelésbe vett eszközök – ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

g) Részesedések bekerülési értéke

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Szt. 49. § (3)-(4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez

kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben. Gazdasági társaság átalakulása, illetve beolvadása esetén a bekerülési érték megállapítása az Szt. 49. § (6)-(7) bekezdése alapján történik. A mérlegben a részesedéseket bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

h) A vásárolt készletek bekerülési értéke

[Szt. 62. § (2) bekezdés

„62. § (2) Vásárolt készleteknél (anyag, áru) bekerülési érték a 47-50. § szerinti tételek, vagy a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) beszerzési ár, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott bekerülési érték; saját termelésű készleteknél (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állatok) előállítási érték az 51. § szerinti közvetlen önköltség, vagy az átlagos (súlyozott) közvetlen önköltség, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott közvetlen önköltség. A közvetlen önköltség utókalkulációval meghatározott vagy norma szerinti közvetlen önköltség lehet. A befejezetlen termelés norma szerinti közvetlen önköltsége a félkész termék, a késztermék norma szerinti közvetlen önköltségéből a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható.”]

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok és K312. Üzemeltetési anyagok, valamint a K313. Áruk beszerzéséhez, továbbá a K123. Reprezentációs kiadási rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A mérlegben **a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket** a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével, ahol a bekerülési értéke az Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

Központi raktárral az Egyetem nem rendelkezik, így raktárra vásárolt anyaggal, készlettel sem³.

---

³ Amennyiben az Egyetem rendelkezik központi raktárral, raktárra vásárolt anyaggal, készlettel, akkor a beszerzési értékek alapján a FIFO (kifogyásos) módszer szerint kerülne meghatározásra a bekerülési érték.

i) A pénzeszközök bekerülési értéke

[Áhsz. 20. § (3)-(4) bekezdés

„20. § (3) A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(4) Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.”]

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3)-(4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, az elektronikus pénzeszközökön lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A devizaszámlára kerülő devizát a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni. A mérlegben a devizaszámlán lévő devizát az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni, amennyiben a mérlegfordulónapi értékelésből adódó különbözetnek a külföldi pénzürtékre szóló eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatása jelentős. Jelentősnek akkor minősül, ha összességében meghaladja a 100 000 forintot.

j) A követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

Az adott előlegek bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

k) Az előzetesen felszámított általános forgalmi adó

A levonható általános forgalmi adó, továbbá a fizetendő általános forgalmi adó sajátos könyvviteli elszámolására és pénzforgalmi befizetésére a 36-os számlacsoportban kerül sor.

Az előzetesen felszámított le nem vonható általános forgalmi adót a ráfordítások között kell elszámolni, melyet a Neptun gazdálkodási rendszer naponta indított automatikus feladás keretében hajt végre (a 36-os és a 84351-es számlák között).

A levonható általános forgalmi adó, továbbá a fizetendő általános forgalmi adó sajátos könyvviteli elszámolására és pénzforgalmi befizetésére a 36-os számlacsoportban kerül sor.

l) Az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások

Itt kell elszámolni és könyvszerinti értéken kimutatni a mérlegben,

- a decemberben kifizetett december havi személyi juttatásokat a költségvetési évet követő év január hónapjáig és
- az étkezési utalványok foglalkoztatottak részére történő átadásáig, a hiányzó, megsemmisült, érvénytelenített utalványok állományból történő kivezetéséig.

m) Aktív időbeli elhatárolások

Itt kell a mérlegben - könyvszerinti értéken - kimutatni

- az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolását (a mérleg fordulónapja után esedékes, de a mérleggel lezárt időszakra elszámolandó bevételek),
- a költségek (a mérleg fordulónapja előtt felmerült, elszámolt kiadások, amelyek költségként, ráfordításként csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el), ráfordítások aktív időbeli elhatárolását és
- a halasztott ráfordításokat (Szt. szerinti esetek).

Aktív időbeli elhatárolás kizárólag a pénzügyi számvitelben jelenik meg. Képzése minden esetben a tárgyévi eredményt javítja, az aktív időbeli elhatárolás kivezetése pedig a tárgyévi eredményt rontja.

A gazdasági események sok esetben nem illeszkednek a költségvetési év fordulónapjához, az adott költségvetési év mérlegfordulónapján számos olyan ügylet lehet folyamatban, amely áthúzódik a fordulónapon és egyszerre érint több költségvetési évet, ezért a valós és megbízható összkép bemutatásának érdekében, továbbá mert a pénzügyi számvitelben az eredménykimutatás csak az adott költségvetési év teljesítményét, eredményét tükrözheti, az ilyen áthúzódó ügyletekhez kapcsolódó eredményszemléletű bevételeket, költségeket, ráfordításokat – lehetőség szerint – időarányosan kell megosztani, elhatárolni a költségvetési évek között.

Eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolásaként kell kimutatni az eredményszemléletű bevételek azon összegeit, melyek a költségvetési évet követő években (T+n év) a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a számviteli politika 3.1. pontjában meghatározott teljesség és az összemérés elve alapján a vizsgált tárgyévet (T év) érintik.

Az egymást követő költségvetési éveket érintő eredményszemléletű bevételek megosztásai a tárgyév, és a tárgyévet követő év között nem a teljesítési időszak arányában, hanem más, a számlán, bizonylaton belül, időszak szerinti bontásban feltüntetett, mért teljesítések (pl. kWh; m³) alapján is történhetnek.

Az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolásának gyakori esete a bérleti díjak, és kapcsolódó rezszi költségek eredményszemléletű bevételeinek elhatárolása.

Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolásaként kell kimutatni a költségként, ráfordításként elszámolt tételek költségvetési éven túlra (T+n év) vonatkozó összegét.

A költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolásának tipikus tételei a rezsiköltségek, folyóirat- és újság előfizetések, bérleti díjak, biztosítási díjak.

[Szt. 33. § (1) bekezdés

„33. § (1) Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként kell kimutatni az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során - a tartozásátvállalás beszámolási időszakában - a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség egyéb ráfordításként elszámolt megállapodás szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a megállapodás szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.”

Áhsz. 49/A.-49/B. §

19/A. Az alapítás, megszűnés sajátos feladatai

„49/A. § (1) Költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat alapítása - ideértve a kiválás útján történő alapítást is - esetén a létrejövő költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat tulajdonába, vagyonkezelésébe - ideértve a vagyonkezelői jog átruházását is - kerülő eszközöket és az átadott kötelezettségeket az alapító szerv, irányító szerv, államháztartáson belüli más szervezet a könyvviteli, nyilvántartási számlái és részletező nyilvántartásai lezárása nélkül, a folyamatos könyvelés keretében, az alapítás napjával adja át.

(2) Az alapítással létrejövő költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat a tulajdonába, vagyonkezelésébe kapott eszközöket és az átadott kötelezettségeket a könyvviteli, nyilvántartási számlái és részletező nyilvántartásai megnyitását követően, a folyamatos könyvelés keretében az alapítás napjával veszi fel a könyveibe.

(3) Ha az alapító szerv, irányító szerv, államháztartáson belüli más szervezet az állami vagyronról szóló törvény vagy a vagyonkezelői szerződés alapján nem jogosult az általa vagyonkezelt eszközök vagyonkezelői jogának átadására, az eszközt a tulajdonos, tulajdonosi joggyakorló szervezet részére történő visszaadásként kell a könyveiből kivezetnie. Az alapítással létrejövő költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat az eszközt a könyveibe azt követően veheti fel, hogy a vagyonkezelői jogot megszerezte.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerinti esetben a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket és forgóeszközöket a nemzeti vagyon változásaival, az egyéb eszközöket és a kötelezettségeket az egyéb eszközök induláskori értéke és változásaival szemben kell a könyvekből kivezetni, illetve azokba felvenni.

49/B. § (1) A megszűnő költségvetési szervnek, társulásnak, nemzetiségi önkormányzatnak a könyvviteli számlák záró beszámoló elkészítése előtti lezárását megelőzően az aktív és passzív időbeli elhatárolásokat ki kell vezetnie a felhalmozott eredménnyel szemben.

(2) Beolvadás és jogutód nélküli megszűnés esetén a megszűnő költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat záró beszámolójában kimutatott eszközöket és forrásokat a jogutód, az Áht. 11. § (5) bekezdése vagy a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 138. §-a és 139. §-a szerinti szerv a könyvviteli, nyilvántartási számlái és részletező nyilvántartásai lezárása nélkül, a folyamatos könyvelés keretében, a megszűnés napját követő nappal veszi át.

(3) Összeolvadás, különválás esetén a megszűnő költségvetési szervek(ek) záró beszámolójában kimutatott eszközöket és forrásokat a jogutód(ok) - különválás esetén a megszüntető okiratban vagy az az alapján készült más dokumentumban foglaltak szerint - a könyvviteli számlák alapításkori megnyitáskor veszi(k) fel a könyvekbe.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti esetben a jogutódnak, az Áht. 11. § (5) bekezdése vagy az Njtv. 138. §-a és 139. §-a szerinti szervnek a megszűnő költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat eszközeit és a forrásoknál a nemzeti vagyon induláskori értékét, a nemzeti vagyon változását, az egyéb eszközök induláskori értéke és változását, valamint a kötelezettségeket a megszűnő költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat záró beszámolójában kimutatottakkal azonos besorolással, mérleg szerinti eredményét és a felhalmozott eredményét az egyéb eszközök induláskori értéke és változásaként kell a könyveibe felvennie.

(5) Ha a megszűnő költségvetési szerv, társulás, nemzetiségi önkormányzat az állami vagyonról szóló törvény vagy a vagyonkezelői szerződés alapján nem jogosult az általa vagyonkezelt eszközök vagyonkezelői jogának átadására, az eszközt a tulajdonosnak, tulajdonosi joggyakorló szervezetnek kell a könyveibe felvennie a (2) és (3) bekezdés szerinti módon. A jogutód, az Áht. 11. § (5) bekezdése vagy az Njtv. 138. §-a és 139. §-a szerinti szerv az eszközt a könyveibe azt követően veheti fel, hogy a vagyonkezelői jogot megszerezte.”]

Halasztott ráfordítások között kell kimutatni az Szt. 33. § (1) bekezdése alapján az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során – a tartozásátvállalás beszámolási időszakában – a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség ráfordításként elszámolt szerződés, megállapodás szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a szerződés, megállapodás szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell a ráfordításokkal szemben megszüntetni. Az Áhsz. 49/A.- 49/B. §-a (alapítás, megszűnés) szerinti tartozás átvállalások (kötelezettség átvételek) nem tartoznak ebbe a körbe, mivel nem felelnek meg az ellentételezés nélküli előírásnak. Ezért ezen a soron a mérlegben adatunk nem lehet.

Az **elhatárolás kivezetésére** a T+n év nyitása után kerülhet sor, de nem korábban az eredményszemléletű bevétel T+n évben történő esedékessé válásánál.

n) Saját tőke

Itt kell a mérlegben - könyvszerinti értéken - kimutatni az alábbiakat:

1) Nemzeti vagyon induláskori értéke;

A 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását kell kimutatni. Ezen a soron csak alapítás és megszűnés, vagy törvény, kormányrendelet, miniszteri rendelet előírása alapján lehet változás.

2) Nemzeti vagyon változásai;

A 2014. január 1-jét követően a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöknek és forgóeszközöknek az Áhsz. szerinti vagyonkezelés, a bekerülési érték újbóli megállapítása és az alapítás és megszűnés jogcímeiken elszámolt változásait kell kimutatni.

3) Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai;

A 2014. január 1-jén meglévő nem idegen pénzeszközök forrását, valamint a nemzeti vagyonba nem tartozó egyéb eszközök alapítás, megszűnés szerinti változásait kell kimutatni.

4) Felhalmozott eredmény;

Az előző évek felhalmozott eredményét kell kimutatni, ezen a soron negatív előjel is lehet.

5) Eszközök értékhelyesbítésének forrása;

Az Egyetem értékhelyesbítést nem alkalmaz, így ezen a soron a mérlegben érték nem lehet.

6) Mérleg szerinti eredmény;

A mérleg szerinti eredmény a tárgyévi eredménykimutatásban lévő azonos címen lévő összeggel egyezően kell, hogy szerepeljen a mérlegben.

o) Kötelezettségek

A mérlegben a kötelezettségek között az Áhsz. 15. számú mellékletében meghatározott kiadási rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat ki nem egyenlítették, el nem engedték vagy egyéb módon nem rendezték.

Az áruszállításból, a szolgáltatásteljesítésből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó, a költségvetési év mérleg fordulónapjáig esedékes kötelezettségeket az Egyetem által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg az nem kerül kiegyenlítésre vagy egyéb módon rendezésre. Minden olyan számlának meg kell jelennie a mérlegben, amely a tárgyévet követő év január 15. napjáig az Egyetemre megérkezik és a számlázás alapjául szolgáló teljesítésigazolás a mérleggel lezáródó évben (tárgyév december 31-ig) megtörtént.

A forintban teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott összegben, míg a devizában teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott devizaösszegnek a forintra átszámított értékében kell a mérlegben kimutatni mindaddig, amíg azt ki nem egyenlítik, vagy egyéb más módon rendezésre nem kerül.

Nem kell a kötelezettséget a mérlegben kimutatni, ha arról a partner írásban lemond, vagy törvényi rendelkezés alapján elévül.

A forintban kapott előleget a ténylegesen befolyt értékben, a devizában kapott előleget az átszámított összegben kell a mérlegben kimutatni a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig vagy az előleg visszautalásáig, illetve egyéb bevételként történő elszámolásáig.

A külföldi pénzürtékre vonatkozó kötelezettséget a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni. A mérlegben a külföldi pénzürtékre szóló kötelezettséget az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni, amennyiben a mérlegfordulónapi értékelésből adódó különbözetnek a külföldi kötelezettségekre, illetve az eredményre gyakorolt hatása jelentősnek minősül.

p) Kötelezettségjellegű sajátos elszámolások

[Áhsz. 48. § (10) bekezdés

„48. § (10) A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni

a) a kapott előlegeket az előleggel történő elszámolásig, visszatérítéséig, amelyek a kapott túlfizetésekből, a téves és visszajáró befizetésekből - ideértve a 40. § (2) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése szerint visszatérítendő költségvetési bevételeknek a 40. § (4) bekezdése szerint elszámolt összegét is -, valamint az egyéb kapott előlegekből - így különösen a termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás során a vevőktől kapott, általános forgalmi adót nem tartalmazó előlegekből, valamint az utólagos elszámolásra átvett pénzeszközökből - állnak,

b) a támogatás továbbadása céljából más szervezet fizetési számlájára folyósított összegeket a fogadó szervezetnél a folyósított összeg felhasználásáig vagy visszatérítéséig,

c) a más által beszédett, de más szervezetet megillető - bevételként e szervezetnél elszámolandó - összegeket a bevételt beszédő szervezetnél a jogosult részére történő továbbutalásig, vagy - jogszabály felhatalmazása alapján - azok felhasználásáig,

d) a helyi önkormányzat nettó finanszírozása során a forgótőke elszámolását, visszapótlását annak felhasználásáig a Kincstárnál,

e) a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközökkel kapcsolatos kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokat, ezen belül a vagyonkezelésbe vett eszközökkel kapcsolatos visszapótlási kötelezettséget a vagyonkezelőnél a visszapótlási kötelezettség megszűnéséig vagy pénzben történő teljesítésének megállapításáig, valamint a gazdasági társaságok alapítása, jegyzett tőkéjének emelése során a létesítő okiratban vagy annak módosításában szerepeltetett, de a társaság rendelkezésére még nem bocsátott nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokat az átadás időpontjáig,

f) a nem társadalombiztosítás pénzügyi alapjai forrásaiból finanszírozott ellátások és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai egymás közötti elszámolásai kifizetésének megtérítésére vonatkozó kötelezettséget a finanszírozó szervezetnél annak megtérítéséig,

g) a korengedményes nyugdíjazásról szóló 181/1996. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a munkáltató által a Nyugdíjbiztosítási Alapnak megfizetett hozzájárulást a nyugdíjfolyósítás évéig,

h) a letétre, megőrzésre, fedezetkezelésre átvett pénzeszközöket, valamint a szerződés megerősítésével, szerződésszegéssel kapcsolatban nem véglegesen kapott pénzbiztosítékokat - így különösen foglaló, kötbér - a kapott pénzeszköz visszaadásáig vagy bevételként történő elszámolásáig,

i) az egyéb sajátos kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokat, ezen belül

ia) nemzetközi támogatási programok pénzeszközeiként az Áht. 20. § (1) bekezdése szerinti, még fel nem használt pénzeszközöket, és az Európai Uniótól vagy más nemzetközi szervezetektől érkező olyan támogatásokat, amelyek végső kedvezményezettje valamely államháztartáson kívüli szervezet, személy, és a költségvetésben bevételként és kiadásként nincsenek megtervezve,

ib) az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaságnál elhelyezett fedezeti betétek között a Gst. 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti, külföldi pénzintézetek által, származékos műveletek különbözeteként elhelyezett fedezeti betétek összegét.”]

Itt kell elszámolni az idegen pénzeszközökkel kapcsolatos pénzforgalmat és a kapott előlegeket. A kapott előlegek bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni többek között az Áhsz. 48. § (10) bekezdés a), h) és az i) pont ia) alpontja alapján.

q) Passzív időbeli elhatárolások

Itt kell a mérlegben - könyvszerinti értéken - kimutatni

- az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolását (a mérleg fordulónapja utáni időszak eredményszemléletű bevételei),
- a költségek (a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő olyan költségek, ráfordítások, amelyek csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merülnek fel, kerülnek számlázásra), ráfordítások passzív időbeli elhatárolását és
- a halasztott eredményszemléletű bevételeket (Szt. szerinti esetek).

A passzív időbeli elhatárolás csak a pénzügyi számvitelben értelmezhető, minden esetben a tárgyévi eredményt rontja, a passzív időbeli elhatárolás kivezetése pedig a tárgyévi eredményt javítja.

Az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtt a pénzügyi számvitelben elszámolt olyan eredményszemléletű bevételeket kell kimutatni, amelyek a mérleg fordulónapja utáni időszak bevételeit képezik (T+n év).

A gazdasági események lefutása sok esetben nem illeszkedik a költségvetési év fordulónapjához, az adott költségvetési év mérlegforduló napján számos olyan ügylet lehet folyamatban, amely áthúzódik a fordulónapon és egyszerre érint több költségvetési évet.

A valós és megbízható összkép bemutatásának érdekében, továbbá mert a pénzügyi számvitelben az eredménykimutatás csak az adott költségvetési év teljesítményét, eredményét tükrözheti, az ilyen áthúzódó ügyletekhez kapcsolódó bevételeket, költségeket, ráfordításokat – az esetek többségében – időarányosan kell megosztani, elhatárolni a költségvetési évek között. Vannak olyan esetek, amikor az egymást követő költségvetési éveket érintő eredményszemléletű bevételek megosztásai a tárgyév, és a tárgyévet követő év között nem a teljesítési időszak arányában, hanem más, a számlán, bizonylaton belül, időszak szerinti bontásban feltüntetett, mért teljesítések (pl. kWh; m³) alapján történnek.

Az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolásának gyakori esete a bérleti díjak, és kapcsolódó rezsi költségek árbevételének, a dolgozóknak nyújtott lakáskölcsönök tárgyévre jutó időarányos kamatbevételének elhatárolása.

Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolásaként kell kimutatni a költségként, ráfordításként a mérleg fordulónapja után felmerülő, számlázásra kerülő olyan összegeket, melyek az összemérés elve alapján a tárgyévet terhelik.

Az előbbi passzív időbeli elhatárolások kivezetésére a T+n év nyitása után kerülhet sor, de nem korábban az elhatárolással érintett költségek, ráfordítások T+n években történő megjelenésénél.

[Áhsz. 15. §

8. Az eszközök bekerülési értéke

„15. § (1) A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

(2) A 16. §-ban foglaltaktól eltérően a vagyongazdálkodásba vett eszközök - ideértve, ha a vagyongazdálkodói jog más vagyongazdálkodótól való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyongazdálkodói jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - és a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél a más tulajdonosi joggyakorló szervezettől átvett eszköz bekerülési értéke az átadónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyongazdálkodásba adónál, korábbi tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyongazdálkodásba vevőnek, új tulajdonosi joggyakorló szervezetnek nyilvántartásba kell vennie.

(3) A 16. §-ban foglaltaktól eltérően társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

(3a) A 16. §-ban foglaltaktól eltérően a tulajdonosnál, tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az államháztartáson belüli szervezet részére vagyongazdálkodásba adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkori bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzetiségi önkormányzat vagyonát átvevő szervnél az átvételkori, az újraalakult nemzetiségi önkormányzatnál e vagyon visszavételkori bekerülési értéke a korábbi vagyongazdálkodónál, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell vennie.

(4) A 16. §-ban foglaltaktól eltérően az Szt. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.

(5) Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel a 20. § (3) és (4) bekezdésére - az Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.

(6) A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, a 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.”]

Halasztott eredményszemléletű bevételek között – a rendkívüli eredményszemléletű bevételekkel szemben – kell kimutatni az alábbiakat:

- Térítés nélkül, ajándékként, hagyatékként kapott, többletként fellelt immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek, részesedések, piaci értékét,
- Államháztartáson belüli vagy kívüli, fejlesztési célra kapott, pénzügyileg rendezett, vissza nem térítendő támogatások összegét,
- Elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettségek összegét, amennyiben a kötelezettség terhére eszközbeszerzés történt.

Halasztott eredményszemléletű bevételt a bevétel révén kapott vagy megvalósított immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségként, illetve ráfordításként történő elszámolásakor kell megszüntetni.

A részesedésekhez kapcsolódó halasztott eredményszemléletű bevételek időbeli elhatárolása a részesedések könyvekből történő kivezetésével egyidejűleg szüntethető meg.

Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a támogatás visszafizetésekor, illetve az eszköz vagyongazdálkodásba, koncesszióba adásakor, illetve az Áhsz. 15. §-a szerinti esetekben is.

Halasztott eredményszemléletű bevételek között – a nemzeti vagyonzárlással szemben – kell kimutatni:

- Vagyongazdálkodásba vett immateriális javak, tárgyi eszközökhöz kapcsolódó halasztott eredményszemléletű bevételek képzése;
- Vagyongazdálkodásba adás elszámolásakor a halasztott eredményszemléletű bevételek kivezetése;
- Vagyongazdálkodói jog átruházásakor (vagyongazdálkodó másik vagyongazdálkodónak) az eszközök elszámolásaihoz kapcsolódó a halasztott eredményszemléletű bevételek kivezetése;
- Az Áhsz. 15. §-a szerinti esetben az átvett eszközökhöz kapcsolódó halasztott eredményszemléletű bevételek képzése;
- Az Áhsz. 15. §-a szerinti esetben az átadott eszközökhöz kapcsolódó halasztott eredményszemléletű bevételek kivezetése.

r) Követelések értékelése

A mérlegben a követeléseket (ideértve az előlegeket is) az elfogadott, elismert összegben, könyvszerinti, bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A külföldi pénzürtékre szóló követelést a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba venni.

A vevő általi elismerés dokumentumai elsősorban:

- a mérlegfordulónapra vonatkozóan kiküldött és a vevő által nem kifogásolt egyenlegközlő/egyeztető levél, mely a leltározás alapbizonylata,
- szerződésen alapuló követelés esetében a partner leigazolja a teljesítést és nem kifogásolja meg a számlát, a teljesítéssel kapcsolatban sem mennyiségi, sem minőségi kifogással nem él,
- jogszabályon/határozaton alapuló követelés akkor is elismertnek minősül, ha a partner vitatja azt,
- a mérlegfordulónapot követő, de a beszámoló készítését megelőző időszakban történő pénzügyi teljesítés,
- egyéb okirat (pld. felszámoló által küldött hitelezői igény visszaigazolása, stb.).

A realizálhatóság szempontjából az Egyetem követeléseit év végén minősíteni kell az alábbiak szerint:

- teljes értékű követelés,
- határidőn túli követelés,
- kétes követelés,
- behajthatatlan követelés.

Teljes értékű a követelés, ha

- a teljesítéssel kapcsolatban sem mennyiségi, sem minőségi kifogás nem merült fel,
- a követelésünk összegét tartalmazó egyenlegközlő levéllel szemben a partner egyet nem értését nem jelezte vissza,
- a teljesítést igazolta,
- a számlát átvette,
- a mérleg fordulónapján a követelés fizetési határideje nem járt le, illetve nincs olyan egyéb információ, ami kétes követeléssé tenné.

Kétes a követelés, ha a teljes értékű követelés feltételei nem vagy csak részben teljesülnek.

- a 90 napon belüli késedelemben lévő követelés, ha egyéb információ miatt annak minősül (pld. adóhatósági végrehajtási eljárás indul ellene, fizetési felszólításra nem reagál, stb.);
- a 90 napon túli késedelemben lévő követelés;
- ahol a partnerrel szemben a végelszámolási/felszámolási eljárás hirdetménye már megjelent, de még nem járt le a követelés bejelentésére nyitva álló határidő.

Határidőn túli a követelés, ha a fizetési határidőn belül a követelés nem kerül kiegyenlítésre.

A kétes és a határidőn túli követelések összegével a mérleg értékét csökkenteni nem lehet.

El nem ismert követelések, ha

- a követelés jogos, ismételt felszólítást kell küldeni, ha ezt követően is el nem ismert, akkor a Jogi Igazgatási és Közbeszerzési Igazgatóság (továbbiakban: JIKI) részére át kell adni a dokumentációt és a rendezésig az el nem ismert követeléseket a 0-s nyilvántartási számlák között kell kimutatni.
- ha az egyeztetés eredményeként kiderül, hogy nem jogos az Egyetem követelése, akkor bizonylatot vagy jegyzőkönyvet kell készíteni és a követelést az alapján törölni.

[Áhsz. 1. § (1) bekezdés 1. pont

„1. § (1) 1. Behajthatatlan követelés

a) a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) 3. § (4) bekezdés 10. pont a)-d), f) és g) alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,

b) - a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kis összegű követelések tekintetében - az olyan követelés, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással vagy a végrehajtással kapcsolatos ráfordítások nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével, és

c) az olyan követelés, amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel.”]

Behajthatatlan követelések azok, amelyek pénzügyi teljesítésére már nincs esély.

A mérlegben behajthatatlan követelést kimutatni tilos, azokat a mérlegkészítést megelőzően hitelezési veszteségként le kell írni.

A behajthatatlanság tényét és mértékét mindig dokumentumokkal alá kell támasztani, bizonyítani kell. *A behajthatatlan követelés kivezetését a JIKI vezetője javaslatára a pénzügyi feladatok ellátásáért felelős egység vezetője kezdeményezi és a gazdasági főigazgató egyetértésével a kancellár engedélyezi.*

[Nftv. 57. § (3)]

„57. § (3) A hallgató a felsőoktatási intézmény döntése vagy intézkedése, illetve intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – jogorvoslattal élhet, kivéve a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntést.”

HKR 126. §

VII. FEJEZET A HALLGATÓK ÁLTAL FIZETENDŐ DÍJAK, TÉRÍTÉSEK

„126. § (1) E fejezet rendelkezéseit valamennyi hallgatói (illetve vendéghallgatói vagy felnőttképzési) jogviszonyban álló hallgatóra alkalmazni kell, amennyiben az Egyetem részére fizetési kötelezettséget teljesít.

(2) Fizetési kötelezettség a költségtérítés/önköltség, a térítési díj, a szolgáltatási díj és a kollégiumi térítési díj.

(3) A hallgatót az első évre érvényes valamennyi fizetési kötelezettségéről – amennyiben ez korábban nem történt meg – a beiratkozáskor írásos formában (beleértve az Elektronikus Tanulmányi Rendszeren keresztül történőt is) tájékoztatni kell.”

HKR. 131. § (1)-(2) bekezdés

A KÖLTSÉGTÉRÍTÉS/ÖNKÖLTSÉG BEFIZETÉSÉNEK SZABÁLYAI

„131. § (1) A költségtérítés/önköltség összegét a hallgató október 15-ig (illetve március 15-ig) köteles befizetni. A költségtérítések/önköltségek befizetésének ütemezését a Különös rész tartalmazza.

(2) Az (1) bekezdés alapján megállapított határidő egyben az Rendelet 36. § (1) bekezdésében meghatározottak szerinti mentesség kérelmezésének jogvesztő határideje.

[...]

(6) A költségtérítés/önköltség be nem fizetése esetén a kar vezetője a hallgatót elmaradásának az eredeti határidőtől számított egy hónapon belüli rendezésére felszólítja.

(7) A költségtérítés-/önköltség-fizetési kötelezettségének a felszólítás ellenére eleget nem tevő hallgató – amennyiben nem kapott fizetési haladékat – jogviszonya megszüntetésre kerül [jelen Szabályzat 51. § (4) bekezdés b) pont], valamint e határozat végrehajthatóvá válásáig a félév végi vizsgákra nem jelentkezhet, a vizsgákat nem kezdheti meg, következő félévre nem regisztrálhat, illetve záróvizsgáját nem kezdheti meg.

HKR 138. §

VIII. FEJEZET

A HALLGATÓI ÜGYEK BEN ELSŐ FOKON TÖRTÉNŐ ELJÁRÁS SZABÁLYAI

„138. § (1) Hallgatói ügy minden olyan ügy, amelyben a hallgatói jogviszonnyal összefüggésben, a hallgató jogait, illetve kötelességeit érintő kérdésben a jelen Szabályzat 139. § (1) bekezdésben meghatározott személy, illetve testület jár el (intézkedik, dönt).”]

A követelések között az Egyetem külön kezeli a Neptun hallgatói rendszerben képződő – elsősorban a hallgatókkal szemben fennálló – követeléseket, ezek minősítéséért és annak dokumentálásáért az oktatási igazgató a felelős az alábbiak figyelembe vételével:

A hallgató jogviszonyával – beleértve az Egyetem felé fennálló mindenféle fizetési kötelezettségét – a Szervezeti és Működési Szabályzat II. kötetét képező Hallgatói Követelményrendszer⁴ (a továbbiakban: HKR) 126. §, 131. § (1)-(2) és (6)-(7) bekezdése rögzíti. A HKR. 131. § hallgatók fizetési kötelezettségének határideje a HKR 131. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak alapján október 15., illetve március 15. Ha a hallgató nem teljesíti az előírt fizetési kötelezést, arra az esetre a HKR 131. § (6)-(7) bekezdésében foglalt jogok alapján automatikusan a hallgatói jogviszonyra hat és végső soron annak megszüntetésével jár. A hallgatói jogviszonyban, a hallgató terhére érvényesített jogkövetkezmény ellen a hallgató a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 57. § (3) bekezdése – figyelemmel a HKR. 138. § (1) bekezdésében foglaltakra is jogorvoslattal élhet.

A jogorvoslatnak tárgya lehet akár fizetési kötelezettség kivetése, akár a nemfizetésre tekintettel alkalmazott hátrány. Ha a hallgató a kivetett fizetési kötelezettségét vitatja, jogorvoslati eljárást indíthat. Amennyiben a hallgató nem indít jogorvoslati eljárást, a hallgató tartozását elismertnek kell tekinteni.

A jogorvoslati eljárás⁵ alapján – szükség szerint - a számviteli és egyéb nyilvántartásból azonnal törlendő a tévesen kivetett fizetési kötelezettség.

Előbbiekre tekintettel a hallgatói tartozásokra vonatkozó speciális szabályok és a tartozással összefüggésben keletkező egyéb joghátrány miatt az Egyetemnek a hallgatóval szemben fennálló valamennyi követelését elismert követelésnek kell tekinteni. Ennek következtében a hallgatói követelések körében a követelés értékelése nem értelmezhető, illetve értékvesztés elszámolására nem kerülhet sor.

A hallgatói követelések nyilvántartása elsődlegesen a Neptun Hallgatói rendszerben történik, ahonnan zárt rendszerben kerülnek a könyvviteli adatok a Neptun Gazdálkodási rendszerbe, s ezen keresztül a mérlegbe.

---

⁴ https://www.elte.hu/file/ELTE_SZMSZ_II.pdf

⁵ Törvényszéki eljárási szakban nincs (és korábban sem volt) olyan jogorvoslati ügy, melyben a hallgató a rá kivetett fizetési kötelezettségét vitatta volna.

A Neptun Hallgatói rendszerben keletkezett és a könyvviteli nyilvántartással összefüggő dokumentumokat minimum 8 évig kell megőrizni.

A mérlegeltár elkészítéséhez az Oktatási Igazgatóság névszerinti, kiírásonkénti, tételes analitikát készít a Számviteli Osztály, továbbá információt szolgáltat az év végi értékelés végrehajtásához a Pénzügyi Osztály részére.

A Neptun Hallgatói rendszerben keletkezett adatokért, azok rendszeres felülvizsgálatáért, a hallgatókkal szembeni követelésünk folyamatos rendezéséért az oktatási igazgató a felelős.

3.2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének elszámolása

3.2.1. Az eszközök értékcsökkenése

Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogjuk.

A maradványértéket a számviteli politikában rögzítettek szerint kell figyelembe venni.

3.2.1.1. Terv szerinti értékcsökkenés

[Szt. 52. § (1)-(2) és (5)-(7) bekezdés

„(1) Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása).

(2) Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos vállalkozási tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

[...]

(5) Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

(7) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.”

Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdés

„(2) A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az 53. § (6) bekezdés d) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

(2a) Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

a) vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,

b) szellemi termékeknél 33%.

(3) A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az állam tulajdonában álló közutak esetén alkalmazandó terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa 3%. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlanokhoz kapcsolódó leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

(4) A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.”

Áhsz. 53. § (6) bekezdés d) pont

23. A könyvviteli zárlat

„53. § (6) A negyedéves könyvviteli zárlat keretében el kell végezni

d) a terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenés elszámolását,”]

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 52. § (1)-(2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.

A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés d) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

- vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs, kivéve, ha az adott vagyoni értékű jog használati ideje rövidebb vagy hosszabb, mint a 16%-os leírási kulcs szerinti 6,25 év, de egy éven túli, tehát tartós. Utóbbi esetben a tényleges használati idő alapján kell a leírási kulcsot meghatározni;
- szellemi termékeknél 33%.

A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését

- a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni,
- az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlanokhoz kapcsolódó leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

Az alkalmazandó kulcsokat a következők szerint kell alkalmazni a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál:

Épületek jellege szerinti leírási kulcs %-a:

- Hosszú élettartamú szerkezetből 2,0
- Közepes élettartamú szerkezetből 3,0
- Rövid élettartamú szerkezetből 6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti további besorolása:

- a) Felmenő (függőleges teherhordó) szerkezet
- b) Kitöltő (nem teherhordó) falazat
- c) Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térelhatároló tetőszerkezet)

Hosszú élettartamú szerkezet

- a) Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet
- b) Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profilüveg
- c) Előre gyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltőelem, valamint boltozott födém

Közepes élettartamú szerkezet

- a) Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxitbeton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszervezet, vályogfal szigetelt alapokon
- b) Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal,
- c) Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltőelemekkel

Rövid élettartamú szerkezet

- a) Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat
- b) Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal
- c) Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

Az épület jellegét a három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

Építmények jellege szerinti leírási kulcs %-a:

- Elektromos vezeték, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is 8,0
- Kőolaj- és földgázvezeték, gázvezeték 6,0
- Egyéb, minden más vezeték 3,0
- Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás 6,0

- Minden egyéb építmény 2,0
ebből: a hulladékhasznosító létesítmény 15,0

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés

- a földterület,
- a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével),
- az erdő bekerülési (beszerzési) értéke után, és az
- üzembe nem helyezett beruházásnál, továbbá
- a képzőművészeti alkotásoknál,
- a régészeti leleteknél, valamint
- az olyan kép- és hangarchívumoknál, illetve egyéb gyűjteményeknél,
- egyéb eszközöknél, amelyek értékükből a használat során nem veszítenek, amelyek értéke – egyedi mivoltukból adódóan – évről évre nő (ide sorolódnak a nemesfémek).

Gépek, berendezések, felszerelések, járművek:

a) 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

A HR 8456-8465, 8479 vtsz.-ekből a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések.

A HR 8471, 8530, 8537 vtsz.- ekből az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések.

A HR 84. és 85. árucsoportból az ipari robotok.

A HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.- ekből az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálómódszerek és a komplex elven működő különleges mérő- és vizsgáló berendezések.

A HR 8469, 8470, 8472, 9009 vtsz.-ek, valamint a HR 8443 5100 00 vtsz.-alszám.

A HR 8419 11 00 00, 8541 40 90 00 vtsz.-alszámok.

A HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.- ekből a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések.

A HR 8417 80 10 00 vtsz.-alszám, valamint a HR 8514 vtsz.-ből a hulladék megsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések.

A HR 8421 21 vtsz.-alszámok.

A HR 8419, 8421 vtsz.- ekből a szennyező anyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések.

A HR 8421 31, 8421 39 vtsz.-alszámok.

A HR 8419 20 00 00 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.- ekből az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.

b) 20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

A HR 8701 vtsz.-ből a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ek.

c) 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

Minden egyéb - az a)-b) pontban fel nem sorolt - tárgyi eszköz.

A 25 millió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

Maradványértéket kell megállapítani a következő esetekben:

- ingatlannál (értékhatártól függetlenül), amennyiben azt 2014. január 1-jét követően helyeztük üzembe,
- 25 millió Ft bekerülési értéket meghaladó gépeknél.

A maradványérték megállapításáról a számviteli politika rendelkezik és a bekerülési értéknek a 10 %-ában állapítja meg az értéket.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat az Egyetem a rendeltetésüknek megfelelően használja és a maradványértéket el nem éri.

Az Áhsz. hatálybalépése nem érinti a 2014. január 1-ét megelőzően üzembe helyezett, használatba vett eszközök (kisértékű tárgyi eszközök is) és készletek korábban megállapított bekerülési értékét, terv szerinti értékcsökkenési leírási kulcsát, korábban elszámolt terv szerinti értékcsökkenését, és a hátralévő időszakban még elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés elszámolásának szabályait.

Előbbiekből következően a 2013. december 31-ig üzembe helyezett eszközök még hátralévő terv szerint elszámolandó értékcsökkenését az Áhsz. életbe lépése előtti szabályok szerint kell végrehajtani.

*Az ingatlanok esetében a terv szerinti értékcsökkenés százalékos kulcsának megállapításáért a **műszaki főigazgató**, az immateriális javak és az ingatlanokon kívüli tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenés százalékos kulcsának megállapításáért, továbbá a terv szerinti értékcsökkenés teljes körű könyveléséért a **számviteli feladatok ellátásáért felelős egység vezetője felel.***

3.2.1.2. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető (ez elsősorban a saját előállítású használati idő alapján amortizálandó vagyoni értékű jogoknál fordulhat elő).

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

3.2.2. Értékvesztés elszámolása

[Szt. 54. § (1)-(3) és (10)-(11) bekezdése,

„54. § (1) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(2) Az (1) bekezdés szerinti befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a) a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,

b) a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,

c) a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzügyi értékre szóló befektetés esetén a 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéket.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti befektetésnek a (2) bekezdés figyelembevételével meghatározott, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (1) bekezdés szerinti beszerzési értéket.

[...]

(10) A kezelt vagyona szóval tartós követelésre értékvesztést kell elszámolni annak könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti veszteségjellegű különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(11) A (10) bekezdés szerinti értékvesztés, illetve annak visszairása során a piaci érték meghatározásakor a kezelt vagyon üzleti év mérlegfordulónapjára kimutatott saját tőkéjének összegét kell figyelembe venni.”

Szt. 55. §-a

„55. § (1) A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(2) A vevőként, az adósonként kisösszegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható. Ez esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a vevőként, adósonként kisösszegű követelések - hasonló módon megállapított - értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbséget - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszairásaként kell elszámolni.

(3) Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 65. § (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét.

(4) A követelések eredeti, a 65. § (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét, az üzleti évben elszámolt, illetve visszairt, a halmozottan elszámolt értékvesztés összegét - legalább a mérlegkételemek szerinti megbontásban - a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.”

Szt. 56. §

„56. § (1) Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítás), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbségnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(2) A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítás) értékét - az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően - csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését - a különbségnek értékvesztéskénti elszámolásával - ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább hasznanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerinti értékvesztés összege a - fajlagosan kis értékű - készleteknél a vállalkozó által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

(4) Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (2)-(3) bekezdése szerinti bekerülési értéket.”]

Az Egyetemen az Szt. 54 - 56. §-ában meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- készletek,
- követelések esetében.

Az értékvesztés elszámolása a követelés esedékességi dátumának figyelembe vételével történik oly módon, hogy a 366 napot meghaladó tartozások teljes egészében (100%-ban) értékvesztésként elszámolásra kerülnek, ennél rövidebb időszakra nem számolunk el értékvesztést.

3.2.2.1. Egyes eszközcsoportok értékvesztésének elszámolási szabályai

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt.

Amennyiben az előzőek szerinti befektetésnek, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a valamikori beszerzési értéket.

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás, stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vagy ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A követelések minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett (ideértve az előlegeket, de kivéve a hallgatói követeléseket) követelésnél értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan (366 napot meghaladó) mutatkozik és jelentős összegű (egyedi 100 000 forintot meghaladó).

Amennyiben a követelés minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés könyvszerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi értéket.

A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.

A befektetett eszközök és a vásárolt készletek minősítésének határidőre történő elvégzéséért és az eszközök és források értékvesztésének könyveléséért a számviteli feladatok ellátásáért felelős egység vezetője, a követelések minősítéséért a pénzügyi feladatok ellátásáért felelős egység vezetője felelős.

3.2.2.2. Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai

A vevők minősítése során vizsgálni kell:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

Az egyedi értékelés alapján történő minősítést évente legalább egyszer, a mérlegkészítés időpontját megelőző 30 nappal el kell végezni.

A minősítés határidőre történő elvégzéséért a pénzügyi feladatok ellátásáért felelő egység vezetője felelős.

3.2.2.3. Az egyszerűsített értékelés szerinti értékvesztés elszámolásának szabályai

Az Egyetem nem alkalmazza az Áhsz. 50. § (2) bekezdés c) pontja szerinti egyszerűsített értékelést, tehát minden követelést egyedileg értékelünk.

3.2.2.4. A kis összegű követelések értékvesztésének elszámolási szabályai

Kis összegű követelésnek kell tekinteni – az Áht. alapján a mindenkorai költségvetési törvény szerint – a számviteli politikában meghatározott 100 000 forintot meg nem haladó adós és vevő követelést.

A kis összegű követelésekre értékelési csoportokat az Egyetem nem képez, így azokat a főkönyvi könyvelésben sem különíti el.

A költség-haszon összevetésének számviteli alapelve szerint az Egyetem a kis összegű követelést behajthatatlannak minősíti, ha a végrehajtással/behajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a várható megtérüléssel.

A költségek számítását a korábbi évek tapasztalati adatai alapján kell meghatározni és dokumentálni.

Az értékelésre vonatkozó dokumentumot 8 évig meg kell őrizni.

A kis összegű követelések folyamatos értékeléséért a pénzügyi feladatok ellátásáért felelős egység vezetője a felelős.

3.2.2.5. A kis összegű követelések év végi meghatározásának elvei, dokumentálásának szabályai

Az értékvesztés összegét év végén, a mérlegfordulónapi értékeléskor kell megállapítani. Az elszámolható értékvesztés összegét a követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

A kis összegű követelések év végi meghatározásának elvei követeléstípusonként egységeselek.

A Szt. 55. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a kis összegű követeléseket vevőnként egyedileg minősítjük, de az értékvesztés összegét a követelések együttes minősítése alapján kell elszámoljuk el.

A következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a vevőnkénti kis összegű követelések értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a különbözetet - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszairásaként kell elszámolni.

Az értékvesztés elszámolása a követelés esedékességi dátumának figyelembe vételével történik oly módon, hogy a 366 napot meghaladó tartozások teljes egészében (100%-ban) értékvesztésként elszámolásra kerülnek, ennél rövidebb időszakra nem számolunk el értékvesztést a kis összegű követelések esetében sem. Rossz adós besorolást kapnak.

A vevők minősítése során vizsgálandó további szempontok:

- *folyamatosan működő adós:*
  - vevő tényleges vagyoni helyzete,
  - fizetőképessége,
  - fizetőkészsége,
  - esetleges likviditási gondjainak tartóssága,
- *folyamatos működésében korlátozott adós:*
  - felszámolás alatt lévő,
  - csődeljárás alatt lévő,
  - végelszámolás alatt lévő,
  - jogutód nélkül megszűnt.

Vevők minősítése:

Minősítési kategória	Minősítési kritérium	Elszámolandó értékvesztés %-a
Jó adós	Fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tevő partner.	0 %
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének kétszeri felszólítás ellenére sem tett eleget, vagy a minősítés során rendelkezésre álló információ szerint valószínűsíthető, hogy fizetési kötelezettségének nem tud, vagy nem teljes egészében tud eleget tenni.	100 %

Az értékvesztés elszámolása alapjául értékelési (minősítési) jegyzőkönyvet kell készíteni, melyet, mivel mérleget alátámasztó dokumentum, ezért 8 évig meg kell őrizni.

*A kis összegű követelések év végi értékeléséért, a jegyzőkönyv elkészítéséért a **pénzügyi feladatok ellátásáért felelős egység vezetője a felelős.***

3.2.3. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

[Szt. 57. § (1)-(2) bekezdés

„57. § (1) A befektetett eszközöket, a forgóeszközöket - a 60-62. §-ban foglaltak figyelembevételével - a 47-51. § szerinti bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az 52-56. § szerint alkalmazott leírásokkal, növelve azt a (2) bekezdés szerinti visszairás összegével.

(2) Amennyiben az 53-56. § szerint alkalmazott leírások miatt az (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az 53-56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszairás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszairását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Szt. 58. § (2)-(3) bekezdés

58. § (2) Amennyiben az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbség összegével - a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

(3) A (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig - a 47-51. § szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig - kell növelni (visszairás összege). A visszairás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.”]

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására az Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2)-(3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább 100.000 forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

Amennyiben az Szt. 53-56. §-a szerint alkalmazott leírások miatt az Szt. 57. § (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az Szt. 53-56. §-a szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél

az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével) a megbízható és valós összkép érdekében az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, az Szt. 47-51. §-a szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben vissza kell értékelni (visszaírás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását a költségvetési év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Abban az esetben, ha az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével – az Szt. 58. § (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

A Szt. 58. § (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig – az Szt. 47-51. §-a szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig – kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

*A terven felüli értékcsökkenések helyes megállapításáért és könyveléséért, továbbá az értékvesztések visszaírásának végrehajtásáért a **számviteli feladatok ellátásért felelős egység vezetője a felelős.***

3.2.4. Tulajdonosi joggyakorló szervezetnek a vagyonkezelésbe kapott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

Az Egyetem mérlegében a vagyonkezelésbe vett nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket és forgóeszközöket, valamint a beruházások és felújítások értékét kell kimutatni. Az értékelés elvei, módszerei megegyeznek a mérlegesorok – jelen szabályzat szerinti – értékelésének elveivel és módszereivel.

A terv szerinti értékcsökkenés és értékvesztés elszámolása a vagyonkezelői/koncessziós szerződésben foglaltak – és jelen szabályzatban foglaltak - szerint történik.

Az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke a korábbi vagyonkezelőnél/tulajdonosnál kimutatott bruttó érték.

Az értékelés során a vagyonkezelő leltári dokumentumait, továbbá a vagyonkezelő által adott információkat kell elsősorban figyelembe vennie, ezért a koncesszióba, vagyonkezelésbe kapott eszközöket a vagyonkezelőnek hitelesített leltárral kell alátámasztania, melyet 8 évig köteles megőrizni.

3.3. Értékhelyesbítés

Az Egyetemen az Szt. 58. § (5) bekezdésében lehetővé tett értékhelyesbítést nem alkalmazza⁶. Tehát, akkor sem értékeljük ezen eszközöket piaci értéken, ha a piaci érték jelentősen meghaladja az adott eszköz könyv szerinti (bekerülési) értékét.

4. Záró rendelkezések

1. Az utasítás a kihirdetést követő napon lép hatályba azzal, hogy a 2017. évi beszámolót már rendelkezései alapján kell elkészíteni.
2. A Gazdasági Főigazgató gondoskodik arról, hogy az utasításban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a mellékletben szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják.
3. Az utasításban nevesített felelősségi, hatás- és jogköröket az érintett dolgozók munkaköri leírásában foglaltakkal együtt kell alkalmazni.

Budapest, 2017. május 19.

Dr. Scheuer Gyula
kancellár

Melléklet: Megismerési nyilatkozat

---

⁶ Erre tekintettel az Egyetem akkor sem értékeli ezen eszközöket piaci értéken, ha a piaci érték jelentősen meghaladja az adott eszköz könyv szerinti (bekerülési) értékét.

Melléklet a 7/2017. (V. 23.) számú kancellári utasításhoz

Megismerési nyilatkozat

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszközök és források értékelésének szabályzatában foglaltakat megismertem.

Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás